

C) IFLA-nyomtatvány mintája nemzetközi kölcsönzésre/fénymásolat-szolgáltatásra

					Kérés száma/Ügyfél-azonosító 94-9686	
(Kölcsön)kérő könyvtár címe: Worldwide Searches British Library Document Supply Centre Boston Spa, Wetherby, West Yorkshire UNITED KINGDOM LS 23 7BQ			Utolsó dátum 1995. IV. 30. Könyvtári jelzet 9050.985			
			Kérés jellege ☐ Kölcsönzés ☐ Fénymásolat ☐ Mikroformátum ☐		Válasz	
Könyv: szerző-cím/Periodika: cím-cikk címe-szerző Trondheim Papers in Applied Linguistics The clustering of lexical cohesion in non-narrative text HOEY, M P Kiadás helye Kiadó					☐ Hiányzó szám ☐ Hiányzó cím ☐ Hiányzó mű ☐ Nem kölcsönözhető ☐ Szerzői jogi korlátozások ☐ Jelenleg nem kölcsönözhető. Elérhető, kérje újrahét múlva. ☐ Kölcsönzési határidő..... ☐ Csak helyben használható	
Év 1988	Kötet 4	Szám	Oldal 154-180	ISBN/ISSN 0800-3939		
Kiadás	Igazoló-referencia forrás	HoeY 1991 Patterns of lexis in text				
A kölcsönző könyvtár címe Gessanthscho-sul-Bibliothek Kassel Landesbibliothek and Murhardsche Bibliothek der Stadt KASSEL Germany			Kijelentem, hogy a dokumentumot kizárólag kutatás vagy magánhasználat céljából kérem. Aláírás: Dátum: 1995. IV. 16.			

/The IFLA fax guidelines. = Journal of Interlibrary Loan, Document Delivery and Information Supply, 6. köt. 4. sz. 1996. p. 5-10./

(Kardos Krisztina)

JSM-módszeren alapuló intellektuális rendszerek a kutatómunka automatizált támogatására

A *Naučno-tehničeskaa informacii* 2. sorozatának 1996. évi 5-6. számát teljes egészében a címben olvasható témakör eredményeinek bemutatására fordítja. E szám itt referált bevezető cikke részint alapvető tájékoztatást ad a JSM-módszer és az e módszeren alapuló intellektuális rendszerek mibenlétéről, részben pedig a szóban forgó szám dolgozatait mutatja be dióhéjban.

Intellektuális rendszereknek – indítja szerzőnk a mondanivalóját, az olyan feladatok megoldására szolgáló emberi-gépi rendszereket nevezzük, amelyek megoldása számítógép közbejötté nélkül vagy nem volna lehetséges, vagy túlszok sok időbeli és egyéb veszteséggel járna.

Ha valamely intellektuális rendszerben meghatározott tudományos feladatok megoldása a cél, benne az ismeretek bemutatását úgy kell meg-

szervezni, hogy az kifejezze az éppen szóban forgó tárgyi területnek megfelelő empirikus elméletet. Ezt takarja a kváziaxiomatikus elmélet terminusa.

A **JSM-módszer** (John Stuart Mill neve után; az oroszban DSM-módszerként emlegetik, minthogy átírásban a John Džon) azoknak az intellektuális rendszereknek a létrehozásához nyújt elméleti alapot, amelyek a nem teljes körű informáltság körülményei közepette nehéz feladatokat hivatottak megoldani.

Ez a módszer a kváziaxiomatikus elmélet szerint formalizált nyílt rendszerekben okozati-következményi típusú empirikus összefüggések létrejöttéhez biztosít elméleti és metodológiai eszköztárat. A segítségével építkező intellektuális rendszereket intellektuális partnerrendszereknek

nevezzük. Mint ilyenek, a használónak elméleti komfortot garantálnak mindazon esetekben, amikor a használói feladatot a kváziaxiomatikus elmélet eszközeivel formalizálják.

Ami pedig a tematikus szám dolgozatainak laconikus bemutatását illeti, velük kapcsolatban szerzőnk az alábbiakat hozza a t. olvasók tudomására.

V. K. Finn dolgozatában egy olyan logikai érvelési variánsra tesz javaslatot, amely a szakértői nézetekre alapozott feladatok megoldására használható.

M. I. Zabežajlo a JSM-módszer különféle alkalmazásairól nyújt tüzetes áttekintést.

O. M. Anšakova algebrai jellemzést készített a JSM-rendszerekben használt adatstruktúrák egyes osztályairól.

A. E. Lejbova azt a formalizálási egybeesési problémát tekinti át szisztematikusan, amely a

„vegyi szerkezet–biológiai aktivitás” összefüggés prognosztizálásakor megoldandó feladatok közben a vegyi szerkezeteket illetően adódik.

P. Grigor'ev két dolgozatában a JSM-módszer és a statisztikai következtetések kombinálására találunk példákat.

S. I. Manevič a szerves vegyületekről szóló információk szolgáltatásához szükséges deskriptor-eszközöket veszi szemügyre.

Az említett dolgozatok a VINITI intellektuális rendszerek főosztályán és a moszkvai egyetem logika és intellektuális rendszerek tanszékén készültek.

/FINN, V. K.: Ob intellektual'nah sistemah avtomatizirovannoj podderžki naučnyh issledovanij. = Naučno-tehničeskaja Informacija, 2. ser. 5–6. sz. 1996. p. 1–2./

(Futala Tibor)

A tajvani online hálózat és az Országos Központi Könyvtár szerepe

Tajvan 1945-ig japán fennhatóság alá tartozott, 1945-től a Kínai Köztársaság része. Az 1945-ös 100 könyvtár helyett 1989-ben már 3577 könyvtár működött területén (475 közművelődési, 118 felsőoktatási, 2485 iskolai, 499 szakkönyvtár és információs központ, valamint az Országos Központi Könyvtár – OKK – és fiókja.). Ezek 90%-a a Művelődési Minisztérium alá tartozik. A kilencvenes években az OKK-t a kínai kormány közvetlen hatáskörébe utalták.

Az automatizálás több szakaszban közelített a mai szinthez. Eleinte az elszigetelt kezdeményezések voltak jellemzőek, de csakhamar felmerült a szabványosítás igénye. Nagy hatással voltak erre az LC MARC és az OCLC eredményei. 1981-ben elkészült az első kínai MARC formátum, 1983-ban pedig a kínai katalogizálási szabályzat. Folytak egy tárgyszórendszer munkálatai is. Az adatbázis-építés is folyamatosan haladt: 1972-ben megjelent a tudományos folyóiratok kínai központi jegyzéke, majd a hetvenes évek végén a National Taiwan Normal University elkészítette az első kísérleti kínai nyelvű adatbázist. 1978-ban jött létre az ERIC kínai változata, amely angol és kínai karakterekkel dolgozott. A következő év jelentős eredményeket hozott a tajvani könyvtártörténetben: ekkor készült el 135 tajvani könyvtár időszaki kiadványainak közös adatbázisa; létrejött az Agricultural Science and Technology Information Management Systems (ASTIMS), amely a DIALOG, a BRS és az ORBIT adatbázisaihoz

biztosított hozzáférési lehetőséget 1982-től, majd 1989-ben más könyvtári munkafolyamatokat is felölelő integrált rendszerre fejlesztették. Már 1979-ben hozzáférést biztosítottak külföldi adatbázisokhoz, és 1987-re az ipari, kereskedelmi szervezetek, kutatási és felsőoktatási intézmények 16 ország adatbázisait kérdezhették le. 1984-ben kezdett dolgozni a National Chengchi University könyvtárának integrált rendszere, majd 1989-től az INNOPAC rendszert vezették be. Elkészült a Chinese Character Code for Information Interchange (CCCII).

A hetvenes évek végére a számítógépek népszerűségét ismerve a könyvtárak személyzete tisztában volt a könyvtári automatizálásban rejlő lehetőségekkel, de csak elszigetelt kezdeményezések jellemezték ezt a korszakot. A nyolcvanas években indult el ezek összehangolása az országos könyvtárgépesítési ötéves terv keretében, melynek fontos vívmányai a szabványok. 1983-tól a könyvtárak és információs szolgálatok a nemzeti tudományos és műszaki információs alrendszerbe sorolódtak, amely magába foglalja a nemzeti bibliográfiai rendszert, az országos tudományos és műszaki információt, a felsőoktatás számítógépes hálózatait, illetve az egyetemi könyvtári hálózatokat. A nyolcvanas évek közepén saját fejlesztésű és kész integrált rendszerek bevezetésére került sor. Az Országos Központi Könyvtár ekkoriban több célt tűzött maga elé: